



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. III. Vtrum Angelus indigeat speciebus ad cognoscendum alium
Angelum præsentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CONTROVERSIA III.

Verum Angelus indigeat speciebus ad cognoscendum alium Angelum præsentem.

876. **Q**uæ hac & sequenti controversiâ disputantur, admodum dubia sunt, & in quamvis partem non incommodè defendi possunt, ut plerique fatentur.

Quod ad præsentem titulum attinet, affirmativè resolvit Arrubal, Suarez, Granadus, Palavicinus, Esparza. Econtra, posse Angelum præsentem immediatè concurrere cum intellectu alterius Angeli, sine concursu specierum, docent Molina, Lugo, Arriaga, Comptonus, Derkennius. Horum fundamentum est illud vulgare principium: Quotiescunque nulla potest assignari repugnantia ex parte objecti, dicendum est, quòd quando ipsum est applicatum potentia cognoscitiva, non per vicariam sui speciem, sed immediatè concurrat; sed nulla est ex parte Angeli repugnantia. Ergo &c.

877. Pro contraria sententia plura afferuntur, ad quæ quid responderi posset, breviter dicam.

Probant ergo 1. & potissimum. Potentia intellectiva debet ad intelligendum intrinsecè perfici, sicut debet v. g. gravitas vel levitas existere intrinsecè in eo, quod à gravitate vel levitate movetur: & sicut corpus non esset proximè visibile, nisi haberet colorem in se: sed non potest potentia per aliud perfici, quàm per speciem impressam: ergo. Responderi potest distinguendo majorem. Potentia intellectiva debet intrinsecè perfici quoad ea comprincipia, quæ requiruntur ex parte potentia quæ talis, concedo: quæ requiruntur ex parte objecti, nego, & do Instantiam, in Visione Dei, ad quam eliciendam non perficitur Intellectus ab aliquo concurrente loco objecti, ut in superioribus docui contra hos ipsos R. R. qui volunt lumen gloriæ habere rationem speciei impressæ. Hinc etiam patet responsio ad instantias allatas de gravitate & levitate, colore &c. quia hæc non concurrunt loco objecti, ut patet.

878. Argumentantur 2. Quidquid Angelus operatur ad extrà, operatur liberè, sed influxus ad sui cognitionem non est liber. Ergo non influit immediatè. 2. Negando majorem. Sicut enim libertas hominis non extendit se ad impediendam specierum productionem, sic nec libertas Angeli ad impediendum concursum immediatum. Rationem vltiorem reddit Card. de Lugo; quia hic concursus debitus est alteri Angelo, habenti potentiam cognoscitivam huius Angeli: vnde hæc necessitas non est contra, sed potius juxta perfectionem Angelicæ Naturæ; esset enim magna imperfectio Angeli, si non posset alios præsentem videre, nisi volentes. Quod si

nullum est præjudicium Angeli, si cognoscatur ab alio Angelo per species aliunde acceptas, & ab Angelo cognito inimpedibiles, quid illi prædicabit, si necessitetur ad immediatè concurrere?

879. Argumentantur. 3. Inductione patet, quòd omnis causa creata operans aliquando aliquem effectum per instrumentum distinctum, nunquam illum effectum operetur immediatè seipsa, quantumvis præsens & applicata: ita contingit in causa visionis, in progeneratione viventium mediante semine, in productione caloris extrinseci, mediante calore intrinseci; ergo idem de Angelo dicendum est. 2. 1. Distinguendo antecedens. Si instrumentum sit ex natura sua vicarium, ita ut exigat non nisi in defectum principalis concurrere, nego, secus, transeat. Species impressa autem habet præcisè vim operandi in defectu objecti, tanquam principia & per se loquendo immediatè concurrentis, non item illa quæ allata sunt. Neque huic responsioni obstat, quòd color non possit vnum concurrere immediatè ad visionem sui sine specie impressa, si enim immediatè applicaretur tunicæ retinæ, non eliceretur visio. non inquam hoc obstat, quia si humor crystallinus esset aliquo colore infectus, ille immediatè concurreret ad sui visionem, & alia objecta apparerent quasi tincta illo colore. Responderi potest 2. negando majorem vniuersaliter, nam in multorum sententia, Angelus potest lapidem movere non solum mediante impulsu, sed etiam sine illo. 2. 3. Diversum effectum esse, quem Angelus causat immediatè, ab eo quem causat absens mediantibus speciebus: In priori casu causat cognitionem sui ut præsentis, in secundo vero causat cognitionem sui ut absentis.

880. Argumentantur 4. Si sufficeret intuitiva præsentia Angeli, posset Michaël v. g. intelligere objecta mediantibus speciebus Gabrielis sibi localiter præsentis. hoc dici non potest. 2. Negando sequelam: sicut enim experientia docet, impulsus non movere immediatè nisi illud corpus, cui inhæret physicè, ita de speciebus dicendum est, esse instrumenta domestica, apta servire soli suo subiecto.

881. Argumentantur. 5. Ponamus Michaëlem habere species ad cognoscendum Gabrielem; hoc posito si Gabriel fieret Michaëli præsens, tunc vel concurreret ad cognitionem Gabrielis sibi localiter præsentis, vel sola species, vel Gabriel & species simul; nihil nisi divinatoriè dici potest. Respondent aliqui, utriusque concursus attemptari, ut sint causæ partiales. Respondetur tamen melius, quòd tunc concurreret sola substantia Gabrielis, cujus duplex ratio reddi potest. Prima & facilis, quia speciei non debetur concursus in præsentia objecti potentis concurrere, quia tantum est instituta in defectum objecti; sicut si quis haberet auxilium supernaturale transiens, (ut vocant) tunc si acquireret habitum supernaturalem,

pernaturallem, concurreret solus habitus, & non illud auxilium. Secunda ratio est hac: quia longè alius modus cognoscendi est, quo Angelus cognoscit objecta per immediatum concursum objectorum, quam sit modus cognoscendi per concursum specierum: nam quando cognoscit concurrens modo, cognitio illa non est Angelo propria, sed est inimpedibilis, sicut voluntaria propria, aut sensatio quæ sentio calorem in me existentem, nec potest se Angelus ita ad alia objecta divertere, ut non cognoscat ea quæ sunt ipsi præsentia, sicut (in mea sententia) non potest abstinere à cognitione sui, & suarum specierum intentionalium: sicut ergo allabente sono ad aures, non possum non audire, & applicato igne non possum non sentire calorem, ita Angelus non potest non cognoscere objecta præsentia, nec ab hac cognitione potest impediri cognitio aliorum objectorum, ad quæ se Angelus liberè applicat, vtroque potius his quam illis speciebus. Itaque, ut ego existimo, Angeli potentia intellectiva est quidem limitata quoad illa objecta, quæ per species cognoscit, ut non possit simul & semel nisi certum numerum cognoscere, at verò quoad objecta præsentia, non habet potentiam limitatam ad certum numerum, quia hæc objecta necessitant.

CONTROVERSIA IV.

Utrum objecta materialia possint immediate concurrere ad cognitionem Angelicam.

881. Propendo in sententiam affirmativam ob hanc rationem. Videtur inductione universaliter constare, quod quicquid causat aliquem effectum per virtutem suam vicariam, unum ex duobus præstare possit; vel producere ipsum effectum immediatè in casu debite approximationis, vel saltem producere virtutem illam vicariam, per quam dicitur causare effectum: si enim neutrum præstandi vim habet, non intelligitur cur dicatur per suum vicarium agere: atqui objecta materialia non sunt magis improporcionata ad influendum immediatè, quam ad producendas sui species in intellectu Angeli: ergo cum non possint producere sui species quando distant, propter incapacitatem medij, debent saltem eas producere posse quando sunt approximata: atqui objectorum distantium species jam antè accepit Angelus ab Authore naturæ, ut paulo post dicemus: ergo debet habere vim concurrendi immediatè cum intellectu Angelico sibi approximato. Accedit, quod mihi videatur (ut paulo antè dixi) non esse in potestate Angeli, abstinere à cognitione eorum, quæ illi sunt præsentia.

882. Obijciunt. 1. Inter Ens materiale & spirituale tanta est improporcion, ut spirituale non possit causari à materiali. Responsio com-

munis est, distinguendo: tanquam à causa adæquata & principaliore, conceditur, tanquam à causa inadæquata, minùsque principali, negatur. Instantiæ sunt, quas nec adversarij negant. Phantasma causat unà cum intellectu cognitionem spirituales, & sensationes causant unà cum intellectu species spirituales, sui memorativas.

884. Vrgent. In Phantasmate & Sensationibus est ratio specialis, cur debeant posse tanquam causa partialis influere in actus spirituales. Imprimis enim sunt instrumenta domestica, quorum memoria cum sit necessaria, debent posse sui speciem relinquere: insuper plurimum accedunt ad naturam Entium spiritualium: habent enim pro subiecto partiali animam spirituales, quam vitaliter afficiunt, & in modo tendendi assimilantur primis apprehensionibus. Econtrario nostræ intellectus elicitæ in corpore, tametsi sint spirituales, participant tamen plurimum de imperfectionibus actuum materialium, nempe Sensationum, à quibus pendent, & cum quibus habent maximam, si non omnino indispensabilem connexionem. Propter hæc ergo confinia horum actuum cum prioribus, facilius intelligitur unius in alterum influxus, quam lapidis v.g. in cognitionem Angeli.

885. Hæc quidem cum apparentia dicuntur: ceterum nemo ignorat, per hæc confinia non extrahi illos actus à ratione Entis materialis, sicque adhuc semper enervari fundamentum desumptum ex improporcionem quæ sit de conceptu generico Entis materialis & spiritualis.

886. Secundum argumentum est P. Arrubalis. Si in objectis corporeis esset vis efficiendi cognitionem intellectivam ipsorum, potiori jure hæc vis esset in objectis supernaturalibus: Ergo nulla essent opera supernaturalia, quæ latent Angelos. Hoc argumentum nullum robur habet. Non enim sufficit ad cognoscenda intuitivè objecta supernaturalia quæ talia, quod objecta sint præsentia, alioquin possemus naturaliter videre Deum, sed requiritur insuper elevatio potentie intrinseca vel extrinseca. Non est ergo defectus ex parte objecti, sed ex parte potentie. Accedit quod plurima supernaturalia (si non penitus omnia) pertineant ad Secreta cordium, ac proinde non possint invito altero Angelo cognosci; de quo infra.

CONTROVERSIA V.

A quam causa producantur Species impressæ Angelorum.

887. Prima sententia est, Angelicas species produci ab objectis. Ita plures antiqui post Scotum. Verum hæc sententia non potest universaliter sustineri. sunt enim plura objecta, quæ Angelo nunquam fuerunt præsentia; in distant autem agere non possunt, & tamen ab Angelo cognoscuntur.

R 3

Secunda